

Saaristokoulu Velkuassa

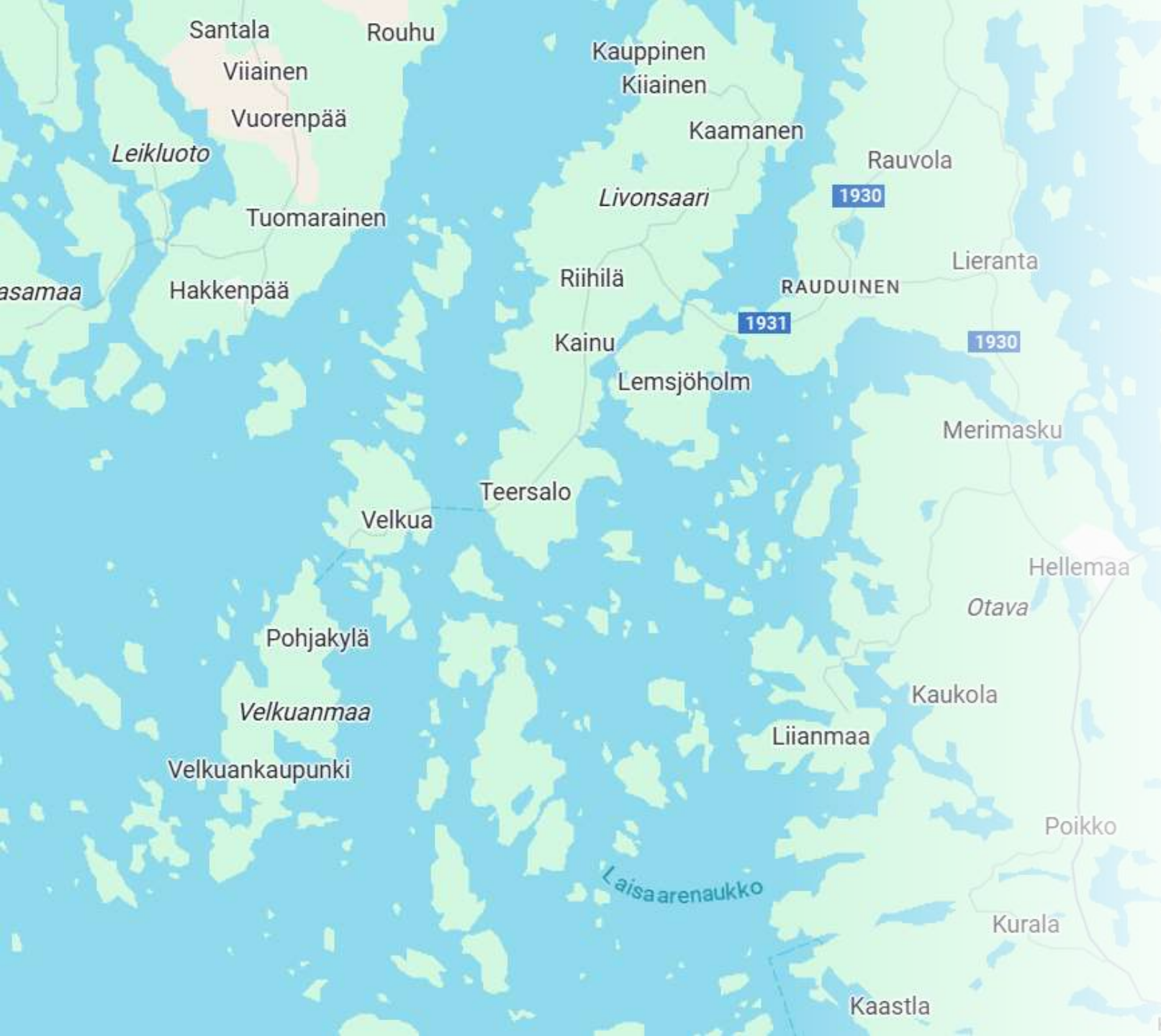
Tiina Saaresranta, Velkuan koulun
vanhempainyhdistys, 8.5.2025

Velkuan
pääsaaret,
koulu Palvassa

1979

- 1970-80 lukujen vaihteessa kunnassa oli 132 asukasta ja koulussa 3 oppilasta.
- 1979 kuntaan palkattiin historiansa ensimmäinen kunnanjohtaja, alkoi kaavoitus tontteja varten, vuokra-asuntojen rakentaminen, 1985 yksityistielossi, 1990 Palvan lossi, 1992 palvelukeskus Kummeli.
- Aktiivisen kehittämistyön johdosta kunnan ja koulun väkimäärä alkoi lisääntyä.
- Koulun kehittäminen, mm. yhteistyö saariston koulujen kanssa, etäopetusta jo 1994 lähtien yhdessä Turun normaalikoulun kanssa, aktiivista toimintaa ja mahdollisuuksia koululaisille, mm. leirikouluja naapurimaihin, joissa kestävän kehityksen tutkimusta. Pedagogista kehittämistä lasten saaristoidentiteettiä vahvistaen.

2009

- Kuntaliitos, Velkua liittyi Naantalin kaupunkiin.
- 2011 myös Livonsaari osaksi Naantalia.
- Jo ennen kuntaliitosta joidenkin perheiden lapsia mantereelta Velkualle toisesta koulupiiristä, koulumatkat omakustanteisesti.
- Koulupiiri laajeni: Velkuan koulusta tuli myös livonsaarelaisten lähikoulu.

2016

- Keväällä julkaistiin kouluverkkoselvitys, toimenpide-ehdotus: koulu suljetaan syksyllä.
- Vanhempainyhdistys kampanjoi vahvasti kyläkoulun puolesta

[TekemisenMeininki_julkaisu.pdf](#) ss. 20-22

- Yhdistysten, yksityisten, paikallisten luottamushenkilöiden tuki.
- Leader-hanke, jossa yhteistyötä koulun kanssa saaristoteemapäivissä.
- Paljon positiivista julkisuutta

[Yli 500 allekirjoittajaa vastustaa Velkuan koulun lakkauttamista | Yle](#)

[Saariston lasten unelmat nousivat lossilta taivaan tuuliin – maatuvienväylien mukana | Yle](#)

[Velkuan koulu rajasi heinäseipäillä itsenäisen Suomen vuosikymmenet | Yle](#)

[Koululaisilla perkaus- ja purjehdustaidot hallussa Velkualla - Teemat - Turun Sanomat](#)

[Saaristossa joulukoristeet tehdään ruo'osta ja piparitkin ovat kalan muotoisia – Velkuan pieni koulu hämmästytti vieraat Brasiliasta | Yle](#)

2021

- Koulun tilat kävi liian ahtaaksi, remontin tarvetta ja tarve tilojen ajanmukaistamiselle.
- Päätös rakentaa uusi puukoulu.
- Valmistui 2021.

2025

- Yhtenäiskoulu, 60 oppilasta (Palvan saarella vain muutama, suurin osa tulee muualta).
- Miksi uusia oppilaita: paluumuutto, luonto, koulu itsessään muuton syy, Livonsaaren yhteisökylä.
- Oppilasennusteissa hyvät näkymät, ei laskua, kuten monilla muilla alueilla.
- Kyselyitä asunnoista, kaupunki ei ole halukas osallistumaan asuntotilanteen kehittämiseen.

Kuva: Tommi Taipale

Saaristoisuus koulun arjessa

- Kulku lossilla kouluun.
- Metsäluokka käytössä päivittäin (> 10 v).
- Saaristoa ja sen luontoa hyödynnetään monilla tavoin opetuksessa (kuvis, kässä, äikkä, liikunta jne).
- Koulun oma ranta ja laituri, 2 jollaa, soutuvene.
- Koko koulun saaristotaitopäivät noin 4 kertaa vuosi. Yhteisöllisesti toteutettuja (yhdistykset, maatilat, yrittäjät, lasten huoltajat)
- Saaristokasvatuksen vuosikello liikunnassa (purjehdus, soutupassi, uinti jne).
- Kerhotoiminnassa saaristoisia teemoja.

Saaristolaisuus ja me	Saaristolaisidentiteetti Esim. Mitä meri merkitsee? Mitä saaristolaisuus on minulle? Mistä olen ylpeä kotiseudussani? Lempipaikkani? Esim. musiikki, äidinkieli ja kirjallisuus (sanataide ja draama), kuvataide, liikunta, maantiede, ympä, biologia	Saariston tyypillisimmät kasvit ja eläimet Esim. Sinisimpukka, haahka, isokoskelo, kyhmyjoutsen, merikotka, ahven, hauki, särki, silakka, järviruoka, rakkohauru; vieraslajit esim. mustatäplätkö. Esim. biologia, kemia, mediakasvatus, kuvataide, käsityö, äidinkieli ja kirjallisuus, ympä	Itämeri - kotimeri Esim. Rantojen ekosysteemit, Itämeren hyvinvointi ja suojelu, Itämeritutkimus, vuodenaikojen vaihtelu ja vaikutus eliöstöön. Veden tutkiminen Esim. biologia, kemia, mediakasvatus ja kuvataide	Vastuullinen saaristolaisuus – konkreettisia tekoja Esim. Roskien kerääminen, lajittelu ja kierrätys; hyönteishotellit; kututurot; talkootyö yhdistysten kanssa; aktiivinen saaristolainen ja vaikuttaminen. Esim. käsityö, liikunta, yhteiskuntaoppi, äidinkieli ja kirjallisuus
	Kädentaidot Esim. Pienesineiden valmistus (puikkari, varpuvispilä); paikallisten materiaalien käyttö: oiki, ruoko, villa; kasvivarjaisuus; kynttilän teko; korjaamisen taidot. Esim. kuvataide, käsityö, liikunta	Liikkumisen taidot Esim. Uiminen meressä; meripelustaidot; soutu; veneily; purjehdus ja merimerkit; turvallinen jäällä liikkuminen; maalla liikkuminen herkässä saaristoluonnossa; jokaisen-oikeudet, luontopolut. Esim. liikunta, biologia, ympä	Kalastus ja kalankäsittely Esim. Kalaretki; kalankäsittely; kalanvalmistus; välineet; solmut; vastuullinen kalastus. Esim. käsityö, biologia, kotitalous, ympä	Metsästyksen taidot ja keräily Esim. metsästyksen taidot; marjastus; sienestys; villilyritykset. Esim. biologia, käsityö, liikunta, kotitalous, ympä
Saaristolaisen taidot	Murre ja tarinat Esim. Sananlaskut ja sanonnat; saaristokirjallisuus; saaristolais tarinat ja tarinan kertojat; "ihmiskirjasto"/ "saaristokummit". Esim. äidinkieli ja kirjallisuus	Historian tapahtumat ja paikat Esim. Rakennettu kulttuuri; historian tapahtumat paikallisesta näkökulmasta (esim. Velkualla Palvan meritaistelu, Rymättylässä sillihistoria) Esim. historia	Perinteet Esim. Juhlaperinteet; ruokaperinteet ja lähikalan käyttö; yhteisöllisyys; talkoot; saaristolaismusiikki. Esim. musiikki, kuvataide, kotitalous, kodin ja koulun yhteistyö	Elävä kulttuuriperintö Esim. Paikallinen yhteinen projekti yhdistyksen/yhteisön kanssa. Esim. liikunta, käsityö, kuvataide, äidinkieli
	Saariston kulttuuriperintö ja paikallishistoria	Maalla Esim. Maanviljely; puutarhanhoito; sadonkorjuu; metsänhoito. Esim. tutustuminen maatalaan tai puutarhaan. Esim. biologia	Yrittäjyyskasvatus Esim. Paikallisiin yrittäjiin tutustuminen; yrityksen perustaminen; 4H-yrittäjyys. Esim. matematiikka, yhteiskuntaoppi	Saaristolainen monitaituri Esim. Tutustutaan miten elanto hankitaan: etätyö, turismi, käsityö, lähiruoka, saaristoliikenne. Esim. yhteiskuntaoppi, opo, käsityö, kotitalous
Saariston arki, elinkeinot ennen, nyt ja tulevaisuudessa	Merellä Esim. kalastaminen ja merenkulku nykypäivän elinkeinoina; Esim. Silliperinnekeskus Dikseli; yhteysalusteily. Esim. oppilaanohjaus, matematiikka, historia, yhteiskuntaoppi			

Saaristokasvatus

- Saaristokasvatuksen nelikenttä (Naantali): [KULTTUURIVAYLA_21.10.24](#)
- Saaristokasvatuksen materiaaleja (fi ja sv): [SALT – materialbank | Åbo Akademi](#)
- Yhteistyö saaristokoulujen kesken.

Kiitos!